

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ,
ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА І ПРАВА**



**Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій**

**VI Міжнародна науково-практична конференція
(заочна форма)
«ФОРМУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В РАМКАХ
ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРОСТОРУ»**



м. Полтава, 21 березня 2023 року

УДК 330.15:334.723

ББК 65.291.5

Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2023. – 415 с.

У матеріалах конференції розглядаються аспекти методології і практики управління господарської діяльності підприємств в рамках інтеграції до європейського простору.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, фахівців практиків. Матеріали друкуються мовою оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

Голова оргкомітету:

Аранчій В.І. - кандидат економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, ректор ПДАУ

Секретар оргкомітету:

Писаренко С.В. - кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Члени організаційного комітету:

Махмудов Х.З. - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і права ПДАУ

Світлична А.В. - кандидат економічних наук, доцент, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій ПДАУ

Устік Т.В. - доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу та логістики Сумського національного аграрного університету

Таран-Лала О.М. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва і права ПДАУ

Волкова Н.В. - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Калашник О.В. - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Мороз С. Е. - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Михайлова О.С. - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

Кальян О.С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри підприємництва і права ПДАУ

Яснолоб І.О. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри підприємництва і права ПДАУ

<i>Гесенко М.М., Омеляненко Д.О. ЛОГІКО-ЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПРОГНОЗУВАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА РИЗИКУ</i>	<i>84</i>
<i>Гнилянська О.В., Мельник А.Р. ОПЕРАЦІЙНИЙ ЦИКЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ</i>	<i>87</i>
<i>Гнилянська О.В., Росторгуєва Т.В. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЯКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ</i>	<i>90</i>
<i>Гнилянська О.В., Рубаха А.І. ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПЕРІОД ВІЙНИ</i>	<i>94</i>
<i>Гнилянська О.В., Стецків І.М. СОЦІАЛЬНА ПОЗИЦІЯ ТА РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ</i>	<i>97</i>
<i>Гнилянська О.В., Хлян Б.В. ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ</i>	<i>100</i>
<i>Дем'яненко Н. В., Домненко В. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ</i>	<i>104</i>
<i>Дем'яненко Н. В., Мамаєва Н. В., Алієв Т. С. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА</i>	<i>106</i>
<i>Демидчук Л.Б. НАУКОВІ ПІДХОДИ В ТЕОРІЇ ЛОКАЛЬНИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ</i>	<i>109</i>
<i>Демидчук Л.Б. РЕТРОСПЕКТИВНИЙ ОГЛЯД РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИЦІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УКРАЇНІ</i>	<i>112</i>
<i>Диха Марія, Фролов Сергій, Грабар Владислав КРИПТОВАЛЮТА ЯК ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦИФРОВИХ ПЛАТЕЖІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК</i>	<i>116</i>
<i>Драч А.П. КАДРОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ</i>	<i>121</i>

Слід зазначити, що діяльність вітчизняних експедиторів істотно ускладнювалася наявністю невизначеності в законодавчих і нормативних актах, а також їх невідповідністю сучасним міжнародним вимогам і стандартам.

Список використаних джерел

1. Лебідь В. В. Розвиток транспортно-експедиційної, к діяльності в Україні. *Зб. наук. пр. Київ. ун-ту екон. і технол. тр-ту: Сер. «Економіка і управління»*. 2005. Вип. 7. С. 93-97.
2. Нагорний Є. В., Рибанов Г. Л., Черниш Н. Ю. Основи транспортно-експедиційного обслуговування підприємств, організацій та населення. Харків: ХНАДУ, 2002. 106 с.
3. Наумов В. С. Розвиток науково-технологічних основ експедиторського обслуговування на автомобільному транспорті : автореф. дис. ... докт. техн. наук : 05.22.01. Харків, 2013. 40 с.

Марія ДИХА

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки, аналітики, моделювання та
інформаційних технологій в бізнесі
Хмельницький національний університет, м. Хмельницький, Україна;
e-mail: dyha-mv@ukr.net
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4405-9429>*

Сергій ФРОЛОВ

*доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний аграрний університет, м. Суми, Україна;
e-mail: sfrolov61@gmail.com
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-9374-7274>*

Владислав ГРАБАР

*аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний аграрний університет, м. Суми, Україна;
e-mail: grabarvlad@gmail.com*

КРИПТОВАЛЮТА ЯК ФІНАНСОВОГО ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦИФРОВИХ ПЛАТЕЖІВ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІК

Прогрес інформаційних технологій та загальної комп'ютеризації у

глобальному вимірі, масштаби грошових потоків та фінансових ринків спричинили появу величезної кількості додаткових фінансових інструментів і нових форм взаємодії / взаєморозрахунків, серед яких – електронні гроші.

Впродовж кількох років криптовалюта «заявила» про своє існування на весь світ, проте розуміння її суті, можливості використання опанувало незначне коло людей. Попри те, обсяги видобутку та використання криптовалюти як засобу обігу, платежу та інвестування набули певних масштабів у світі та в Україні зокрема. Тому криптовалюта та її найпоширеніша грошова одиниця bitcoin стала об'єктом державного врегулювання, адже розвиток ринку криптовалюти, платіжні операції з використанням подібних фінансових інструментів впливають на національні економіки.

Ринок криптовалют є недостатньо дослідженим, відносно переваг та недоліків використання криптовалют ведуться дискусії, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Окремим питанням щодо природи виникнення, розвитку криптовалют, висвітленню особливостей здійснення трансакцій з ними, висвітленню питань фінансової безпеки приділено увагу як зарубіжними так і вітчизняними науковцями. М. Свон [1], А. Тапскотт та Д. Тапскотт [2; 3], С. Аммус [4], Фролов С.М., Орлов В.В., Диха М.В. [5; 6], Лук'янов В.С., Циганова Н.В. [7,8].

Електронні платіжні системи впливають на традиційні фінансові системи, фінансову безпеку та функціонування національних економік.

Таблиця 1

Основні криптовалюти та їх характеристики

Валюта	Характеристики
Bitcoin https://bitcoin.org/uk	Перша і найпопулярніша криптовалюта, proof-of-work. Автор – Satoshi Nakamoto, 2009 р. Ринкова капіталізація станом на 6.12. 2022 р. ~327 675 961 846 дол. США; токенів у обороті 19 225 112 (https://www.coingecko.com/uk/coins/bitcoin)
Litecoin https://litecoin.org/	Proof-of-work. Автор – Coblee, 2011 р. Ринкова капіталізація на 6.12. 2022 р. ~ 5 700 919 884 дол. США; токенів у обороті 71 770 083 (https://www.coingecko.com/uk/coins/litecoin)
Namecoin	Створена для використання як децентралізована DNS для

<p>dot-bit.org</p>	<p>утруднення інтернет-цензури. Proof-of-work. Автор – Vinned, 2011 р. Ринкова капіталізація на 6.12. 2022 р. ~ 14 715 009 дол. США; токенів у обороті 14 736 400 (https://coinmarketcap.com/uk/currencies/namecoin/historical-data/)</p>
<p>Ripple https://ripple.com/</p>	<p>Платіжна система, біржа цифрових активів і криптовалюти. Вихідний код не заснований на коді Bitcoin. Автор – Ripple Labs Inc., 2011 р. XRP – крипто сімейства Ripple. Ринкова капіталізація XRP на 6.12. 2022 р. ~ 19 440 000 дол. США; токенів у обороті 47 832 461 678 (https://www.okx.com/ua/markets/prices/xrp-xrp)</p>
<p>Quark http://qrk.cc/</p>	<p>Підтвердження транзакцій відбувається за 30 секунд. Гібридний механізм proof-of-work / proof-of-stake. Автор – Max Guevara, 2013 р. Ринкова капіталізація на 6.12. 2022 р. ~ 339 078 дол. США; токенів у обороті 284 760 979 (https://coinmarketcap.com/uk/currencies/quark/)</p>
<p>NXT http://nxt.org/</p>	<p>Створена для використання як платіжний інструмент на децентралізованій платформі Nxt. Proof-of-stake. Автор – BCNext, 2013 р. Ринкова капіталізація на 6.12. 2022 р. ~ 2 915 664 дол. США; токенів у обороті 998 999 941 (https://coinmarketcap.com/uk/currencies/nxt/)</p>
<p>Ethereum (ETH) https://ethereum.org/en/</p>	<p>Ethereum – криптовалюта та платформа для створення децентралізованих онлайн-сервісів (DApps) на базі блокчейна, які працюють на основі розумних контрактів. ETH є рідною валютою для платформи Ethereum, а також працює як плата за транзакцію майнерам у мережі Ethereum. Автор ідеї – Віталій Бутерін, 2013 р.; формально описаний – Гевіном Вудом, 2014 р. Ринкова капіталізація станом на 6.12. 2022 р. ~ 151 863 675 904 дол. США; токенів у обороті 120 522 870 (https://www.coingecko.com/uk/coins/ethereum)</p>

Існують різні способи отримання криптовалют online. Нові

(емітовані) кількості зазвичай розподіляються за встановленими процедурами, специфічними для кожної з криптовалют (майнінг, форжинг, ICO). Майнінг і форжинг спрямовані на побудову блокчейну: творці нових блоків нагороджуються деякою кількістю емітованої криптовалюти і при цьому зазвичай не існує іншого шляху введення її в обіг. ICO є способом залучення фінансування через продаж партій нової криптовалюти, які спочатку були згенеровані і отримані організатором ICO. Після початкового розподілу нової емісії інші бажаючі можуть отримати криптовалюту від тих, хто нею вже володіє, в обмін на звичайні гроші або за надані товари/послуги, або в якості пожертвувань, або як позику. Обмін можна проводити безпосередньо між зацікавленими особами без посередників або за допомогою численних майданчиків обміну цифрових валют.

Варто також відзначити спекулятивно-інвесторський тип попиту на криптовалюту чи тип інвестування з метою подальшого продажу за вищою ціною. Первісна вартість криптовалюти – це вартість витраченої електроенергії. Вторинну вартість визначає попит на цю криптовалюту. Динаміку курсу біткоіна по відношенню до долара у 2021 р. представлено на рис. 1.



Рис. 1. Курс біткоіна по відношенню до дол. США впродовж 2021 р., [https://coinmarketcap.com]

Із рис. 1 бачимо, що впродовж 2021 р. вартість біткоіна зазнавала суттєвих коливань. На початку 2021 р. вона складала близько 40 тис дол. США за біткоїн, впродовж літніх місяців було «просідання» вартості біткоіна; проте, у листопаді 2021 р. біткоїн зріс до свого історичного максимуму (вартість за один біткоїн перевищила 67 тис дол. США).

Після стрімкого зростання вартості біткоіна в 2020 і 2021 рр.

відбулося суттєве падіння його вартості у 2022 р. Станом на кінець листопада – початок грудня 2022 р. вартість біткоіна коливається у межах 16-17 тис дол. США [9].

На фоні повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України влада України почала співпрацю з представниками криптосектору, на початку травня 2022 була створена глобальна ініціатива United24, у рамках якої країни, бізнес та небайдужі люди можуть зробити пожертви на підтримку України під час війни як у фіатних валютах, так і у криптовалюті. Впродовж першого тижня було зібрано понад 25 млн дол. США [10].

Також головним стримуючим аспектом розвитку криптовалют (попри їх привабливість як платежів з можливістю оптимізації видатків / ухилення від сплати податків) є відсутність загальновизнаного засобу платежу державами світу (якими є долар, євро та інші вільно конвертовані грошові одиниці). Перспективи такого визнання / урегулювання у рамках існуючих механізмів ринку криптовалют є нереалістичними. Необхідним є інноваційний механізм обігу криптовалют (з урахуванням запобіжників щодо вирішення спектру існуючих недоліків), який уможливив би функціонування електронних грошей як засобу платежу в реальній економіці країн світу.

Список використаних джерел

1. Melanie Swan, Blockchain: Blueprint for a New Economy O'Reilly, 2015 130 с. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Blockchain.html?id=ygzcrQEACAAJ&redir_esc=y

2. Don Tapscott, Alex Tapscott. *The Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin is Changing Money, Business, and the World*, Penguin Books, May 2016.

HYPERLINK "<https://www.amazon.com/Blockchain-Revolution->

T

e 4. Saifedean Ammous. *The Bitcoin Standard: The Decentralized Alternative to Central Banking*. 1st Edition, Kindle Edition. Apr 24, 2018. URL: https://www.amazon.com/gp/product/B07BPM3GZQ/ref=dbs_a_def_rwt_hsch_val_pi_tkin_p1_i0

n 5. Frolov S.M., Orlov V.V., Dykha M.V. Osoblyvosti rozvytku fondovoho rynku Ukrainy yak skladovoi finansovoi bezpeky. *Svit finansiv*. 2022. № 2(71). S. 18-21. URL: <https://doi.org/10.35774/sf2022.02.008>

o 6. Frolov S.M., Orlov V.V., Dykha M.V. Rozvytok fondovoho rynku Ukrainy

g

y

-

cherez pryzmu vzaiemozviazkiv fondovykh rynkiv svitu. *Modeling the development of the economic systems*. 2022. № 2. S. 8-18. URL: <https://doi.org/10.31891/mdes/2022-4-1>

7. Lukianov V.S. Zarodzhennia rynku kryptovaliuty v informatsiinomerezhevii paradyhmi. *Aktualni problemy ekonomiky*. 2014. № 8. S. 436-441.

8. Tsyhanova N.V Superechnosti rehuliuвання emisii ta obihu kryptovaliut. URL:

https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/34779/nfg_18_50.pdf?sequence=1

9. Kryptovaliuta. Ministerstvo finansiv Ukrainy. URL: <https://minfin.com.ua/ua/currency/crypto/>

10. Novyny. Ofitsiine internet-predstavnytstvo. Prezydent Ukrainy. URL: <https://www.president.gov.ua/news/last>

Драч А. П.

здобувач вищої освіти ступеня «бакалавр»

ОПП «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент»

Науковий керівник к.е.н., доц. кафедри менеджменту ЛТЕУ

Саврас Ірина Зіновіївна

Львівський торговельно-економічний університет

м. Львів, Україна

КАДРОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Кадрова політика є основним інструментом здійснення управління персоналом організації. Більшість науковців вважають, що у процесному аспекті управління персоналом реалізується через кадрову стратегію і кадрову політику організації [1-4]. Визначимо сутність цих понять.

Поняття «кадрова стратегія» (або «стратегія управління персоналом») визначається як «специфічний набір основних принципів, правил і цілей роботи з персоналом, конкретизований з урахуванням типів організаційної стратегії, організаційного і кадрового потенціалу, а також типу кадрової політики». Також пропонується визначати зміст стратегії будь-якої системи через набір правил для прийняття рішень:

1) правила для оцінки результатів діяльності системи сьогодні і